

ISSN 1643-2444

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD
PEDAGOGICZNORELIGIJNY

INTERNATIONALE
RELIGIONSPÄDAGOGISCHE RUNDSCHAU

VI (2007)

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Wydział Teologii

Hochschule Vechta – Institut für Katholische Theologie,
Lehrstuhl für Praktische Theologie: Religionspädagogik
und Pastoraltheologie

Universität Wien – Katholisch-Theologische Fakultät,
Institut für Religionspädagogik und Katechetik

KEERYS

Zapraszamy do lektury kolejnego wydania naszego periodyku. Mamy nadzieję, że treści w nim zawarte zainteresują Czytelników i jednocześnie zainspirują do dalszej kreatywnej współpracy.

Dział artykułów otwiera praca Berta Groena, analizującego rzymskie Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii. Kolejny autor – Edward Wiszowaty – opisuje organizację i strukturę katolickiego duszpasterstwa policji w Polsce. Pośrednio z powyższymi opracowaniami wiąże się rozważania Józefa Kozuchowskiego, który przedstawia zasady życia wspólnotowego w ujęciu Josefa Piepera. Sławomir Ropiak akcentuje rolę muzyki sakralnej w procesie wychowania liturgicznego według biskupa warmińskiego Maksymiliana Kallera. Dział zamyka opracowanie Stanisława Zięby na temat pochodzenia człowieka.

Dział nowych inspiracji w naukach o wychowaniu zawiera artykuł Bogusława Śliwerskiego, przypominający myśli klasyka pedagogiki Sergiusza Hessena i wskazującego na ich aktualność.

W dziale praktycznym Harald Schwillus przybliży Czytelnikom rzeczywistość szkoły katolickiej w Halle w landzie Sachsen-Anhalt w Niemczech. Leon Smyczek opisuje aspekty religijności polskiej młodzieży, zwracając uwagę na jej prospołeczność. Piotr Donarski przedstawia obraz księdza we włoskich serialach telewizyjnych w odniesieniu do stereotypów i rzeczywistego wizerunku. Przemyslenia zawarte w dziale praktycznym zamyka interesujący artykuł Karolin Küpper-Popp, która dzieli się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi nowatorskich form pracy z osobami objętymi opieką hospicyjną.

Dział recenzji zapoznaje z nowymi publikacjami, zarówno niemiecko-, jak i polskojęzycznymi.

W dziale sprawozdań Czytelnik znajdzie informacje o seminarium naukowym w Vechta na temat różnicy i wspólnoty doświadczeń.

Hiermit laden wir Sie zur Lektüre der vorliegenden Nummer unserer Zeitschrift ein. Wir hoffen, dass die behandelten Inhalte unsere Leser interessieren und zu weiterer kreativer Zusammenarbeit inspirieren werden.

Die Abteilung „Artikel“ wird von Bert Groen eröffnet, der das römische Direktorium über die Volksfrömmigkeit und die Liturgie analysiert. Der nächste Autor – Edward Wiszowaty – schildert die Organisation und Struktur der katholischen Polizeiseelsorge in Polen. Mit diesen Arbeiten indirekt verbunden sind auch die Betrachtungen von Józef Kozuchowski, der die Prinzipien des Gemeinschaftslebens im Verständnis von Josef Pieper präsentiert. Sławomir Ropiak schließlich betont die Rolle der sakralen Musik im Prozess der liturgischen Erziehung im Verständnis des ermländischen Bischofs Maximilian Kaller. Diese Abteilung beschließt die Abhandlung von Stanisław Zięba zum Thema der Abstammung des Menschen.

Die Abteilung über neue Inspirationen in den Erziehungswissenschaften eröffnet der Artikel von Bogusław Śliwerski, der an die Gedankenwelt eines Klassikers der Pädagogik – Sergiusz Hessen – erinnert und auf ihre Aktualität verweist.

In der Praxisabteilung bringt Harald Schwillus dem Leser die Wirklichkeit der katholischen Schule am Beispiel von Halle im Bundesland Sachsen-Anhalt näher. Leon Smyczek untersucht Aspekte der Religiosität polnischer Jugendlicher unter besonderer Berücksichtigung ihrer prosozialen Einstellung. Der Artikel von Piotr Donarski schildert das Bild des Priesters in italienischen Fernsehserien in Bezug auf vorherrschende Stereotypen und das wirkliche Bild. Die Überlegungen der Praxisabteilung beschließt sehr interessante Artikel von Karolin Küpper-Popp, die dem Leser ihre Beobachtungen zur Hospizbetreuung mitteilt.

Die Rezensionenabteilung macht mit neuen Veröffentlichungen bekannt, sowohl deutsch- als auch polnischsprachigen.

In der Abteilung „Berichte“ findet der Leser Informationen über das wissenschaftliche Seminar in Vechta über unterschiedliche und gemeinsame Erfahrungen.

**Wydawnictwo Uniwersytetu
Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie**
ul. Heweliusza 14, 10-718 Olsztyn
tel. (089) 523 36 61, fax 523 34 38
www.uwm.edu.pl/wydawnictwo/
e-mail: wydawca@uwm.edu.pl

Rada Naukowa

Profesorowie:

Hans-Ferdinand Angel, Ks. Jerzy Bagrowicz, Gottfried Bitter CSSp,
Martina Blasberg-Kuhnke, Anton A. Bucher, Aniela Dylus, Rudolf Englert,
Monika Jakobs, Martin Jäggle, Helmut Juros SDS, Stephanie Klein,
Ilse Kögler, Stanisław Kulpaczyński SDB, Kazimierz Zbigniew Kwieciński,
Ks. Stephan Leimgruber, Zbigniew Marek SJ, Roman Murawski SDB,
Ks. Mieczysław Rusiecki, Monika Scheidler, Annette Miriam Stroß,
Dieter Wagner, Gabriel Witaszek CSsR, Irena Wrońska, Herbert A. Zwergel

Wissenschaftlicher Beirat

Professoren/innen:

Hans-Ferdinand Angel, Jerzy Bagrowicz, Gottfried Bitter,
Martina Blasberg-Kuhnke, Anton A. Bucher, Aniela Dylus, Rudolf Englert,
Monika Jakobs, Martin Jäggle, Helmut Juros, Stephanie Klein, Ilse Kögler,
Stanisław Kulpaczyński, Kazimierz Zbigniew Kwieciński, Stephan Leimgruber,
Zbigniew Marek, Roman Murawski, Mieczysław Rusiecki, Monika Scheidler,
Annette Miriam Stroß, Dieter Wagner, Gabriel Witaszek, Irena Wrońska,
Herbert A. Zwergel

KERYKS

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD PEDAGOGICZNORELIGIJNY
INTERNATIONALE RELIGIONSPÄDAGOGISCHE RUNDSCHAU

VI (2007)

ISSN 1643-2444

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Wydział Teologii
Hochschule Vechta – Institut für Katholische Theologie,
Lehrstuhl für Praktische Theologie: Religionspädagogik und Pastoraltheologie
Universität in Wien – Katholisch-Theologische Fakultät,
Institut für Religionspädagogik und Katechetik

Komitet Redakcyjny

Ks. prof. dr hab. Cyprian Rogowski (Redaktor Naczelny)
Zur Abgunst 12, D-34388 Trendelburg
e-mail: cyprian.rogowski@t-online.de
cyprian.rogowski@uwm.edu.pl

Prof. dr Martin Jäggle (Zastępca Redaktora Naczelnego)
Prof. dr hab. Egon Spiegel (Sekretarz Redakcji)
Ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki
Ks. prof. dr hab. Janusz Mariański

Rubryka

Nowe inspiracje w naukach o wychowaniu
Redakcja: Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski
Prof. dr hab. Annette Miriam Stroß

Recenzenci numeru

Prof. dr hab. Irena Słotwińska
Prof. dr hab. Udo Schmaelzle

Recenzenci artykułów

Prof. dr hab. Mariusz Zemło
Ks. prof. dr hab. Mirosław Mróz
Prof. dr hab. Mirosław Patalon
Prof. dr hab. Zbigniew Teinert
Prof. dr hab. Franz-Josef Bäumer
Prof. dr hab. Norbert Mette
Prof. dr hab. Matthias Scharer
Prof. dr hab. Jacques Schepens
Prof. dr Vincenzo Viva

Redaktionsausschuss

Prof. Dr. habil. Cyprian Rogowski (Hauptschriftleiter)
Zur Abgunst 12, D-34388 Trendelburg
e-mail: cyprian.rogowski@t-online.de
cyprian.rogowski@uwm.edu.pl

Prof. Dr. Martin Jäggle (Stellvertreter)
Prof. Dr. habil. Egon Spiegel (Sekretär der Redaktion)
Prof. Dr. habil. Stanisław Bielecki
Prof. Dr. habil. Janusz Mariański

Rubrik

Impulse aus der Erziehungswissenschaft
Redaktion: Prof. Dr. habil. Bogusław Śliwerski
Prof. Dr. habil. Annette Miriam Stroß

Rezensenten der gesamten Nummer

Prof. Dr. habil. Irena Słotwińska
Prof. Dr. habil. Udo Schmaelzle

Rezensenten der Beiträge

Prof. Dr. habil. Mariusz Zemło
Prof. Dr. habil. Mirosław Mróz
Prof. Dr. habil. Mirosław Patalon
Prof. Dr. habil. Zbigniew Teinert
Prof. Dr. habil. Franz-Josef Bäumer
Prof. Dr. habil. Norbert Mette
Prof. Dr. habil. Matthias Scharer
Prof. Dr. habil. Jacques Schepens
Prof. Dr. Vincenzo Viva

Opracowanie redakcyjne / Redaktion der Texte
Małgorzata Kubacka

Tłumaczenie tekstów / Übersetzung der Texte
Herbert Ulrich, Agnieszka Zduniak

Projekt okładki / Umschlagentwurf
Maria Fafińska

Skład komputerowy / Computersatz
Wydawnictwo UWM Olsztyn

Adres Redakcji / Redaktionsadresse
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Teologii
ul. Stanisława Kardynała Hozjusza 15, 11-041 Olsztyn
tel./fax (0-89) 523 89 46
e-mail: cyprian.rogowski@uwm.edu.pl

© Copyright by Wydawnictwo UWM • Olsztyn 2007

Wydawnictwo UWM
ul. Jana Heweliusza 14, 10-718 Olsztyn
tel. (0-89) 523 36 61, fax (0-89) 523 34 38
www.uwm.edu.pl/wydawnictwo/
e-mail: wydawca@uwm.edu.pl

Ark. wyd. 17,6; ark. druk. 15,0
Druk: Zakład Poligraficzny UWM w Olsztynie, zam. nr 696

Spis treści Inhaltsverzeichnis

	Od Redakcji Von der Redaktion	8
	Gość numeru Gastkommentar Franz Alt	12
Artykuły Beiträge	Bert Groen Złoty środek? Rzymskie Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii Die goldene Mitte? Das römische Direktorium über die Volksfrömmigkeit und die Liturgie	19
	Edward Wiszowaty Organizacja i struktura katolickiego duszpasterstwa policji w Polsce Organisation und Struktur der katholischen Polizeiseelsorge in Polen	43
	Józef Kożuchowski Filozofia wspólnoty w ujęciu Josefa Piepera Die Philosophie der Gemeinschaft im Verständnis von Josef Pieper	67
	Sławomir Ropiak Muzyka sakralna w procesie wychowania liturgicznego według biskupa warmińskiego Maksymiliana Kallera (1880–1947) Die sakrale Musik im Prozeß der liturgischen Erziehung im Verständnis des ermländischen Bischofs Maximilian Kaller (1880–1947)	87
	Stanisław Zięba Neolityczny fenomen człowieka Das neolithische Phänomen des Menschen	115

Nowe inspiracje w naukach o wychowaniu Impulse aus der Erziehungswissenschaft	Bogusław Śliwerski Aktualizacja myśli klasyka pedagogiki na przykładzie recepji dzieł Sergiusza Hessena Die Aktualisierung der Idee pädagogischer Klassiker am Beispiel der Rezeption der Werke von Sergius Hessen	131
W kierunku praktyki Aus der Praxis	Harald Schwillus Szkoła katolicka w dialogu ze światem. Poszukiwanie tożsamości na przykładzie sytuacji w Halle (Saale) w Saksonii-Anhalt Katholische Schule im Dialog mit der Welt. Identitätssuche im Kontext Halle (Saale) in Sachsen-Anhalt	147
	Leon Smyczek Religijność i prospołeczność młodzieży polskiej Die Religiosität und prosoziale Haltung polnischer Jugendlicher	161
	Piotr Donarski Obraz księdza we włoskich serialach telewizyjnych: pomiędzy stereotypem a rzeczywistością Das Bild des Priesters in italienischen Fernsehserien – zwischen Stereotyp und Wirklichkeit	181
	Karolin Küpper-Popp „Nauczanie” umierających. Kształcenie otwarte w hospicjach „Unterricht” der Sterbenden. Offene Bildungsarbeit im Hospiz	205
Recenzje Rezensionen	■ Janusz Mariański, <i>Sekularyzacja i desekularyzacja w nowo- czesnym świecie [Säkularisierung und Desäkularisierung in der modernen Welt]</i> , Wydawnictwo KUL, Lublin 2006 (Maria Libiszowska-Zótkowska)	213
	■ Wolfgang Weirer, <i>Qualität und Qualitätsentwicklung theo- logischer Studiengänge. Evaluierungsprozesse im Kontext kirchlicher und universitärer Anforderungen aus praktisch- theologischer Perspektive [Jakość i rozwój jakości na kierun- kach studiów teologicznych. Procesy ewaluacji w kontekście wymagań kościelnych i uniwersyteckich z perspektywy teologii praktycznej]</i> , Münster 2004 (Hans Mendl)	219

	■ Christoph Bizer, Roland Degen, Rudolf Englert, Helga Kohler-Spiegel, Norbert Mette, Folkert Rickers und Friedrich Schweitzer (Hrsg.), <i>Lernen durch Begegnung [Fenomen spotkania]</i> , „Jahrbuch der Religionspädagogik“ (JRP) 20004, Band 21, Neukirchen 2004 (Cyprian Rogowski)	222
Sprawozdania Berichte	Beata Śliż Olsztyn – Vechta (Niemcy): różnica i wspólnota doświadczeń. Seminarium naukowe (7–11 listopada 2006) Olsztyn – Vechta (Deutschland): Unterschiedliche und gemeinsame Erfahrungen. Wissenschaftliches Seminar (7.–11. November 2006)	225
Editorial and Table of Contents		233
Informacja dla Autorów Information für die Autoren		235
W następnym numerze In der nächsten Nummer		237